

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.375 van 4 januari 2016
in de zaak A. 216.040 /XIV-36.473**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Vincent De Wolf
kantoor houdend te 1060 Brussel
Gulden Vlieslaan 68/9
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie DGR/JUR
gevestigd te 1050 Brussel
Kroonlaan 145A

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 2 juni 2015, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken van 13 mei 2015 waarbij aan verzoeker als tuchtsanctie het ontslag van ambtswege werd opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 oktober 2015.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Rikkert Schoofs, die loco advocaat Vincent De Wolf verschijnt voor verzoeker, en adviseur Ruben Goosens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is commissaris van politie bij de federale politie.

3.2. Op 25 september 2012 bevestigt de procureur des Konings te Oudenaarde aan de personeelsdirecteur DGO dat verzoeker “op heden werd aangehouden door de onderzoeksrechter te Oudenaarde voor opzettelijke slagen”.

In navolging hiervan stelt de procureur des Konings te Oudenaarde met een brief van 26 september 2012 de commissaris-generaal van de federale politie in kennis van het feit dat een gerechtelijk onderzoek loopt op naam van verzoeker. In deze brief wordt het volgende gesteld:

“Betrokkene werd op 25 september 2012 aangehouden door mevrouw Dhondt A., onderzoeksrechter te Oudenaarde voor de volgende feiten:

‘A: te Herzele op 24 september 2012

Opzettelijke slagen of verwondingen met arbeidsongeschiktheid ten nadele van [S.], zijn partner,

B: Op nader te bepalen plaatsen en datum in het Rijk in de periode van 1 september 2012 tot en met 24 september 2012;

Opzettelijke slagen of verwondingen tegen partner ten nadele van [S.].

C: Op nader te bepalen plaatsen en datum in het Rijk in de periode van 1 september 2012 tot en met 24 september 2012;

Opzettelijke slagen of verwondingen tegen andere personen.’

Betrokkene werd reeds op 11.12.2009 door de correctionele rechtbank te Oudenaarde veroordeeld voor gelijkaardige feiten ten nadele van [V.], zijn toenmalige echtgenote. Dit dossier is gekend onder notitienummer OU 43.L5.[...]12/08.

Deze eerdere veroordeling, gecombineerd met alcoholmisbruik, houdt een manifest gevaar in voor de openbare veiligheid nu er een duidelijk risico is op recidive.”

In navolging van deze brief, deelt de procureur des Konings te Oudenaarde op 28 september 2012 aan de commissaris-generaal van de federale politie mee dat verzoeker “op heden werd vrijgelaten onder voorwaarden door de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde”.

3.3. Op 1 oktober 2012 beslist de vervangende commissaris-generaal verzoeker voorlopig te schorsen bij ordemaatregel voor een periode van vier maanden, met een inhouding van wedde ten belope van 25 percent van de brutowedde. Deze beslissing wordt op 4 oktober 2012 bekrachtigd door de minister van Binnenlandse Zaken, met dien verstande dat de wedde-inhouding wordt gereduceerd tot vijf procent van de brutowedde.

De voorlopige schorsing wordt telkenmale verlengd voor de duur van vier maanden. Bij arresten van 3 juni 2014, nr. 227.615 en van 13 februari 2015, nr. 230.194 worden de verlengingen van 10 januari 2013, 28 mei 2013 en 23 september 2013 vernietigd. De overige verlengingen maken thans het voorwerp nog uit van verschillende beroepen tot nietigverklaring.

3.4. Met een brief van 22 oktober 2012 brengt de minister van Binnenlandse Zaken de procureur des Konings te Oudenaarde op de hoogte van haar beslissing het dossier als hogere tuchtoverheid zelf te behandelen. Voorts vraagt zij de procureur des Konings, “met het oog op het zo snel mogelijk nemen van passende tuchtmaatregelen”, om haar zo spoedig mogelijk de stand van zaken

in dit dossier mee te delen, “om in de mate van het mogelijke te elaboreren over de feiten ten laste van [verzoeker], en indien toegestaan een kopie van het gerechtelijk bundel of van de relevante elementen uit het gerechtelijk bundel over te maken, vergezeld van uw toestemming om de stukken ervan in tuchtzaken te mogen gebruiken”.

Op verschillende navolgende tijdstippen wordt de procureur des Konings verzocht naar de stand van het onderzoek, alsook om toestemming tot inzage en afschrift van het strafdossier. Op deze verzoeken tot inzage wordt door het parket niet ingegaan.

3.5. Op 23 juni 2014 veroordeelt de correctionele rechtbank te Oudenaarde verzoeker voor “de hem ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten A, B en C samen” tot een hoofdgevangenisstraf van vier maanden en een geldboete van 600 euro en verleent voorwaardelijk uitstel van de uitvoering gedurende een termijn van drie jaar wat de hoofdgevangenisstraf betreft, met uitzondering van de reeds ondergane voorlopige hechtenis.

Uit dit vonnis blijkt dat de feiten het voorwerp uitmaken van de volgende tenlasteleggingen:

“Tenlastelegging A

op 24 september 2012:

opzettelijk verwondingen of slagen te hebben toegebracht aan [S.], met de omstandigheid dat de slagen of verwondingen een ziekte of ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid ten gevolge hebben gehad en met de omstandigheid dat de schuldige het misdrijf heeft gepleegd tegen zijn echtgenoot of de persoon met wie hij samenleeft of samengeleefd heeft en een duurzame affectieve en seksuele relatie heeft of gehad heeft;

Tenlastelegging B

op 22 september 2012:

opzettelijk verwondingen of slagen te hebben toegebracht aan [...] met de omstandigheid dat het misdrijf werd gepleegd op een minderjarige;

Tenlastelegging C

op 18 september 2012:

opzettelijk verwondingen of slagen te hebben toegebracht aan met de omstandigheid dat de schuldige het misdrijf heeft gepleegd tegen zijn echtgenoot of de persoon met wie hij samenleeft of samengeleefd heeft en een duurzame affectieve en seksuele relatie heeft of gehad heeft.”

3.6. Op 24 september 2014 bezorgt de afdelingsprocureur bij het parket van de procureur des Konings te Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde, een kopie van het strafdossier.

3.7. Op 5 november 2014 wordt het inleidend verslag betekend aan verzoeker. De hogere tuchtoverheid deelt er haar voornemen in mee tot het opleggen van de zware tuchtstraf van ontslag van ambtswege.

Als datum die in aanmerking moet worden genomen voor het bepalen van de verjaringstermijn van de kennisgeving van dit inleidend verslag, is 24 september 2014 vermeld, zijnde datum van de hiervoor vermelde brief van de afdelingsprocureur bij het parket van de procureur des Konings te Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde (*supra*, punt 3.6.).

3.8. Op 16 december 2014 formuleert de hogere tuchtoverheid het voorstel om verzoeker de zware tuchtstraf van ontslag van ambtswege op te leggen.

3.9. Verzoeker dient een verzoek tot heroverweging in bij de Tuchtraad, die in zijn definitief advies van 28 april 2015 inzake de strafmaat adviseert “dat de door de hogere tuchtoverheid voorgestelde zware tuchtstraf van het ‘ontslag van ambtswege’, de zware tuchtstraf is die zich noodzakelijk opdringt”.

3.10. Op 13 mei 2015 beslist de hogere tuchtoverheid aan verzoeker de zware tuchtstraf van ambtswege op te leggen. Deze heeft uitwerking “vanaf het moment dat deze beslissing een eerste maal per aangetekend schrijven wordt aangeboden op het adres waar u woonplaatskeuze heeft gedaan”.

Dit is de bestreden beslissing. Ze is als volgt gemotiveerd:

“[...]”

4. Uiteenzetting van de feiten

Op 24 september 2012 omstreeks 16u00 diende een interventieploeg van de PZ Zottegem/Herzele/Sint-Lievens-Houtem een tussenkomst te verlenen op uw adres wegens echtelijke moeilijkheden. Ter plaatse aangekomen treffen zij buiten uw partner, [...], aan en haar minderjarige zoon [...]. Uw partner zou kenbaar overstuur zijn geweest en zou aan de vaststellers hebben medegedeeld dat er moeilijkheden waren geweest tussen u en haar en dat ze van u slagen heeft gekregen. De tussenkomende eenheid heeft kunnen vaststellen dat [uw partner] een kleine zwelling had aan de linker kaak. Ter hoogte van haar linker kaakbeen konden zij eveneens roodheid vaststellen. U bevond zich op dat moment nog binnen in de woning. U zou de vaststellers de indruk hebben gegeven onder invloed te zijn geweest van alcoholische dranken. In eerste instantie zou u de interventieploeg geen toegang hebben willen verschaffen tot uw woning. Na een bemiddelend gesprek zou u hen toch binnen hebben gelaten. Binnen in de woning konden zij een wanorde vaststellen. Op de grond in de keuken zou een koffieapparaat aan diggelen hebben gelegen en zou het vol met scherven hebben gelegen. U heeft toegegeven dat u een glazen kom en het koffiezetapparaat op de grond heeft gegooid naar aanleiding van een discussie met uw partner. U gaf eveneens toe uw partner daarbij een duw te hebben gegeven.

U zou vervolgens geweigerd hebben in te gaan op het verzoek van de vaststellers om hen vrijwillig te volgen naar het politiecommissariaat. Wanneer zij trachtten u van uw vrijheid te beroven en de handboeien aan te brengen, zou u zich hevig verzet hebben. U zou zich bovendien arrogant en agressief ten aanzien van hen hebben opgesteld.

In het politiecommissariaat werd u opgesloten in het cellencomplex van de politiezone. Er werd ten aanzien van u proces-verbaal opgesteld wegens ‘Opzettelijke slagen en verwondingen, aan de echtgenoot of de persoon met wie verdachte samenleeft of samengeleefd heeft, en ermee een duurzame affectieve en seksuele relatie heeft of gehad heeft.’

In opdracht van de parketmagistraat met wachtdienst liet [uw partner] haar verwondingen vaststellen. Volgens het medisch attest van de spoedopname was haar toestand "matig ernstig" en vertoonde ze oppervlakkige letsels. Ze werd tevens 3 dagen arbeidsongeschikt verklaard.

Volgens uw partner is er ruzie ontstaan omwille van het feit dat er geen eten meer voor u zou geweest zijn aangezien haar zoon alles had opgegeten. U zou daarop verschillende zaken in de woning hebben stukgeslagen en uw partner op een bedreigende manier hebben benaderd. Daarop verwittigde zij de politie. Toen u dit vernam, zou u haar een slag hebben gegeven met uw arm waarbij u haar tegen de muur duwde. U zou haar daarop bij de keel hebben gegrepen. Pas op het moment dat uw partner naar haar zoon riep dat hij naar de bureu diende te gaan, zou u zijn opgehouden waardoor zij naar buiten kon gaan. Op het moment van de feiten, stond u nog onder probatievoorwaarden.

Uw gewelddadig gedrag zou, volgens uw partner, de week voordien begonnen zijn. Op 18 september 2012 zou u, volgens haar, opnieuw gedronken hebben en zou u haar hebben uitgescholden. In de loop van de dag zou u nog gedronken hebben. ‘s Avonds zou u dan een tafel hebben stukgeslagen, uw partner hebben geschopt tegen het linkerbeen en haar tegen de deur hebben geduwd. Tegen haar zoon zou u verbaal agressief zijn geweest. De jongen zou schrik van u hebben. Pas toen uw dochter naar beneden kwam, zou u gekalmeerd zijn. In haar verhoor van 10 oktober 2012

nuanceerde [uw partner] de feiten door te stellen dat u op een stoel wou stampen en haar niet met opzet wou raken.

[Uw partner] maakte ook nog melding van een derde feit dat zou hebben plaatsgevonden op 22 september 2012. Die dag zou u opnieuw gedronken hebben en ruzie hebben gekregen met uw moeder. Volgens [uw partner] zou u uw moeder hebben willen aanvallen waarop zij is tussengekomen. U zou haar linkerpink hebben vastgenomen en hebben omgedraaid. Op het moment dat haar zoon tussen beide kwam, zou u hem hardhandig bij de pols hebben weggeduwd. Nadien zou uw broer toegekomen zijn die aandrang om het huis van uw moeder te verlaten. Toen u dit weigerde zou uw broer u bij de jas en de arm hebben vastgenomen en u naar buiten hebben gebracht tot op de oprit. Volgens de verklaring van uw broer zou u zich daarbij verzet hebben. Toen u eenmaal buiten was en uw broer u losliet, zou u tot 2 maal toe op de grond zijn gevallen. U zou niet meer in staat zijn geweest uit eigen beweging op uw benen te staan. [Uw partner] verklaarde in haar eerste verhoor enorm veel schrik te hebben van u en u niet meer te vertrouwen.

In uw eerste verhoor kort na de feiten heeft u enkel toegegeven dat er op 24 september 2012 een discussie is geweest waarbij u huisraad op de grond heeft gegooid en waarbij u verbaal bent uitgevaren tegen uw partner. U ontkende echter haar te hebben aangeraakt. U ontkende tevens een alcoholprobleem te hebben.

Daags na de feiten van 24 september 2012 werd u voorgeleid bij de onderzoeksrechter te Oudenaarde, mevr. D'Hondt, waar u uw verklaring betreffende de feiten van 24 september 2012 bevestigde. Aangaande de feiten van 18 en 22 september 2012 stelde u wederom dat er enkel een discussie heeft plaatsgevonden. Na uw verhoor werd u door de onderzoeksrechter aangehouden en overgebracht naar de gevangenis te Oudenaarde.

Op 28 september 2012 werd u door de raadkamer vrijgelaten onder voorwaarden.

Door middel van een schrijven, gericht aan de procureur des Konings te Oudenaarde (toegekomen op het secretariaat op 25 oktober 2012), wenste [uw partner] naderhand haar klacht in te trekken.

Op 23 juni 2014 werd u door de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde, zetelend in strafzaken, voor de drie tenlasteleggingen samen veroordeeld tot een hoofdgevangenisstraf van 4 maanden met uitstel gedurende een termijn van 3 jaar onder voorwaarden en een geldboete van 100 euro, vermeerderd met 50 opdecimen en alzo gebracht op 600 euro. Het vonnis is intussen in kracht van gewijsde getreden.

5. Ten laste gelegde feiten

Na analyse van het samengestelde tuchtdossier ben ik van oordeel dat de hierna vermelde feiten een tuchtinbreuk uitmaken en u, commissaris [XXX], ten laste zouden kunnen worden gelegd:

Feit 1: 'Als politieambtenaar, lid van de federale politie, de waardigheid van het ambt ernstig in het gedrang te hebben gebracht door op 24 september 2012 te Herzele opzettelijke slagen en verwondingen te hebben toegebracht aan uw (toenmalige) partner, [...], met een arbeidsongeschiktheid van het slachtoffer tot gevolg.'

Feit 2: 'Als politieambtenaar, lid van de federale politie, de waardigheid van het ambt ernstig in het gedrang te hebben gebracht door op 22 september 2012 te Herzele opzettelijke slagen en verwondingen te hebben toegebracht aan een minderjarige, met name [...], zoon van uw (toenmalige) partner.'

Feit 3: 'Als politieambtenaar, lid van de federale politie, de waardigheid van het ambt ernstig in het gedrang te hebben gebracht door op 18 september 2012 te Herzele opzettelijke slagen en verwondingen te hebben toegebracht aan uw (toenmalige) partner, [...].'

6. Bewijs en toerekening van de feiten

Gelet op de feitelijke elementen vervat in het dossier:

- Gelet op de vaststellingen van de interveniërende politieambtenaren van de Lokale Politie Zottegem-Herzele-Sint-Lievens-Houtem, vervat in het aanvankelijk proces-verbaal met notitienummer OU.43.L5[...]/2012 van 24 september 2012;
- Gelet op de verklaring van het slachtoffer [...], afgelegd op 24 september 2012, aangaande de feiten van 18, 22 en 24 september 2012;
- Gelet op de vaststellingen van de spoedarts dr. [M.] van de verwondingen van [S.] en de verklaring tot 3 dagen arbeidsongeschiktheid;
- Gelet op uw aanhouding door de onderzoekrechter op 25 september 2012 na verhoor.
- Gelet op uw vrijlating onder voorwaarden op 28 september 2012;
- Gelet op de verklaring van uw broer, [...], afgelegd op 11 december 2012;
- Gelet op het in kracht van gewijsde gegane vonnis van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde, zetelend in strafzaken waarbij u schuldig werd bevonden aan de feiten en u voor de drie tenlasteleggingen samen veroordeeld werd tot een hoofdgevangenisstraf van 4 maanden met uitstel gedurende een termijn van 3 jaar onder voorwaarden en een geldboete van 100 euro, vermeerderd met 50 opcentiemen en alzo gebracht op 600 euro

meen ik dat de feiten vermeld in punt 5 vaststaan en u kunnen worden toegerekend.

7. Kwalificatie en ernst van het tuchtvergriep

7.1. Kwalificatie als tuchtvergriep

[...]

7.2. Ernst van het tuchtvergriep

De u ten laste gelegde feiten houden gedragingen in die de waardigheid van het ambt ernstig in het gedrang hebben gebracht. Als politieambtenaar dient u ten allen tijde, dus ook buiten dienstverband, het voorbeeld te geven en uw zelfbeheersing te kunnen bewaren. Het is voor burgers onbegrijpelijk dat een politieambtenaar zelf, buiten de wettelijke voorwaarden voor het gebruik van geweld of wettige verdediging om, opzettelijk slagen en verwondingen toebrengt, handelingen die bovendien ernstige lichamelijk schade kunnen veroorzaken. *In casu* bracht u opzettelijke slagen en verwondingen toe aan personen die deel uitmaakten van uw gezin en dit op drie verschillende dagen in een periode van één week. De leden van uw gezin zijn degenen die u, boven ieder ander, het meest zouden moeten kunnen vertrouwen, zonder dat zij angstig moeten zijn voor uw agressief gedrag. U werd als politieambtenaar op een openbare zitting door de correctionele rechtbank van Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde veroordeeld voor deze feiten van intrafamiliaal geweld. Ik herinner u eraan dat feiten van intrafamiliaal geweld een criminaliteitsfenomeen betreft dat in het Nationaal Veiligheidsplan 2012-2015 is opgenomen als een prioriteit. Het is dan ook totaal onaanvaardbaar dat een politieambtenaar, en zeker een commissaris, zich hieraan schuldig maakt en hiervoor wordt veroordeeld. Bovendien is het niet de eerste keer dat u zich aan dergelijke feiten schuldig maakt. In 2009 werd u al eens schuldig bevonden voor gelijkaardige feiten.

De u ten laste gelegde feiten schenden niet enkel manifest het imago van de politie en het vertrouwen dat de bevolking in de politie moet hebben maar ook het vertrouwen dat de overheid in u zou moeten hebben. In dit dossier is er geen sprake van een eenmalig, alleenstaand feit. Het betreft daarentegen een herhaling van feiten op 3 verschillende momenten waarbij u telkens onder invloed was van alcoholische dranken en daarbij ook opzettelijke slagen en verwondingen heeft toegebracht aan een minderjarige. Hoewel u al vanaf uw veroordeling in 2009 zou beseft moeten hebben dat dergelijke feiten niet getolereerd worden, heeft u zich in

2012 nogmaals schuldig gemaakt aan gelijkaardige feiten waardoor het vertrouwen van de overheid in u definitief is geschonden.

Hoewel uw partner naderhand de feiten trachtte te minimaliseren en haar klacht wenste in te trekken, ben ik van oordeel dat dit niets af doet aan de ernst van de feiten. Dit werd bovendien bevestigd door het vonnis van de Rechtbank van eerste aanleg waar u effectief werd veroordeeld. Gelet het aantal feiten op korte tijd, uw agressie- en alcoholprobleem en gelet de relatie die uw partner had met u, kunnen de feiten nog bezwaarlijk afgedaan worden als toevalligheden. Opzettelijke slagen en verwondingen is bovendien geen klachtmisdrijf.

In uw hoedanigheid van personeelslid van de federale politie, inzonderheid als politieambtenaar, hebt u de artikelen 130 en 132 WGP en de punten 14, 28 en 41 van de deontologische code niet nageleefd.

Gelet op alle elementen beschouw ik de u ten laste gelegde tuchtvergrijpen als zeer ernstig. Het kan niet, dat een personeelslid van de politiediensten, foutief handelt, zoals u gehandeld hebt.

8. Standpunt van de hogere tuchtoverheid ten aanzien van uw argumenten van verdediging

Argument 1: Verjaring van de tuchtprocedure

Overwegende dat de weergave van de feiten die u gaf tijdens de hoorzittingen in de procedure van de voorlopige schorsing bij ordemaatregel op zich onvoldoende was om een volledig beeld te kunnen schetsen van uw rol in de feiten en de context waarin de feiten hebben plaatsgevonden;

Overwegende dat er derden bij betrokken waren, waaronder een minderjarige waardoor het moeilijk werd om zelf een voorafgaand onderzoek te voeren. Dat bovendien de partner haar klacht nadien heeft ingetrokken. Dat de strafprocedure derhalve diende te worden afgewacht.

Overwegende dat mijn ambt, in de hoedanigheid van hogere tuchtoverheid, aldus nog niet beschikte over alle relevante elementen (o.a. medische attest van de verwondingen van mevr. [S.], verhoren van getuigen,...) om met kennis van zaken een tuchtprocedure lastens u te kunnen opstarten;

Overwegende dat er eveneens een opsporingsonderzoek lopende was waarvan mijn ambt meende dat hieraan voorrang diende gegeven te worden teneinde elke interferentie met het voeren van een administratief voorafgaand onderzoek te vermijden.

Om deze redenen is mijn ambt van oordeel dat terecht de afloop van de gerechtelijke procedure kon worden afgewacht.

Argument 2: proportionaliteit van de voorgestelde tuchtstraf

Overwegende dat u de feiten tracht te kaderen in een bredere context waarbij u verwijst naar gebeurtenissen in de private sfeer die aan de basis lagen van stress, psychische problemen en alcoholisme waar u gedurende een aanzienlijke tijd mee te kampen had. Tussen 2007 en 2011 zou u hiervoor verschillende malen in psychosociale begeleiding zijn geweest bij het stressteam. Sinds januari 2012 zou u bovendien in behandeling zijn voor uw psychische problemen en het alcoholisme. U verwijst verder naar verschillende medische attesten die zouden aantonen dat u zich intensief laat behandelen en dat u evolueert in positieve zin. Uit deze attesten zou moeten blijken dat u geschikt zou zijn om het werk te hervatten en dat dit zelfs aangewezen is.

Overwegende dat u beweert dat u tussen 2007 en 2011 voor uw problemen ten rade ging bij het stressteam waar u een psychosociale begeleiding volgde;

Overwegende dat ondanks deze hulpverlening vanuit de overheid, u zich in 2008 voor een eerste maal schuldig maakte aan intrafamiliaal geweld tegenover uw toenmalige echtgenote waarvoor u op 11 december 2009 de gunst van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling kreeg verleend gedurende een

termijn van 3 jaar mits het naleven van bepaalde voorwaarden;

Overwegende dat u op 7 januari 2011 eveneens een veroordeling opliep uitgesproken door de politierechtbank te Oudenaarde voor het besturen van een voertuig met een alcoholintoxicatie van 1,08 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht;

Overwegende dat u stelt dat u sinds januari 2012 in psychiatrische behandeling bent voor psychische problemen en alcoholisme; Overwegende dat de feiten plaatsgrepen in september 2012, zijnde bijna een jaar na de start van uw psychiatrische behandeling. Overwegende dat ook deze behandeling u er niet van heeft weerhouden opnieuw feiten van intrafamiliaal geweld te plegen waarvoor u, bij vonnis van 23 juni 2014, opnieuw werd veroordeeld;

Overwegende dat de rechtbank van eerste aanleg te Oost-Vlaanderen oordeelde dat de feiten aldus genoegzaam bewezen waren en u toerekeningsvatbaarheid achtte om u voor de feiten te veroordelen.

Overwegende dat u op 17 mei 2013 opnieuw door de politierechtbank te Oudenaarde werd veroordeeld voor een aanrijding met stoffelijke schade en het besturen van een voertuig met een alcoholintoxicatie van 0,9 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht waarbij u zich in staat van wettelijke herhaling bevond gezien uw eerdere veroordeling in januari 2011;

Overwegende dat, ondanks de opeenvolging van behandelingen, er uit het feitenrelaas kan afgeleid worden dat het risico op hervat steeds latent aanwezig is;

Bovendien vormt uw alcoholverslaving geen verschoningsgrond aangezien de verslaving het gevolg is van een wetens en willens handelen (RvS 23 januari 2012, nr. 217.411, Grootaert);

Overwegende dat de overheid aldus geen enkele garantie heeft dat dergelijke feiten zich in de toekomst niet meer zullen voordoen;

Overwegende dat uw inspanningen om aan uw problemen het hoofd te kunnen bieden geen afbreuk doen aan het zeer ernstige karakter van de feiten;

Om deze redenen is mijn ambt van oordeel dat de voorgestelde tuchtsanctie van 'ontslag van ambtswege' proportioneel voorkomt.

9. Advies van de Tuchtraad

Op datum van 28 april 2015 (overgemaakt door een schrijven van 29 april 2015) bracht de Tuchtraad een definitief advies uit waarin zij stelt dat:

- Het verzoek tot heroverweging tijdig werd ingesteld en dus ontvankelijk is;
- De verval-, verweer- en verjaringstermijnen voorzien in de artikelen 38quater, 38quinquies, tweede lid en 38sexies, eerste lid van de Tuchtwet werden nageleefd;
- De tuchtoverheid terecht de afloop van het gerechtelijke onderzoek kon afwachten alvorens een tuchtprocedure op te starten;
- Artikel 26 van de Tuchtwet geen betrekking heeft op dit dossier;
- De feiten bewezen zijn;
- De feiten u toegerekend kunnen worden;
- De punten 3 en 24 van de Deontologische Code nog kunnen worden toegevoegd aan de bepalingen waarop u, door de feiten, een inbreuk pleegde;
- Het tuchtvergrijp als volgt kan omschreven worden:

Als politieambtenaar buiten dienst, Commissaris van Politie, lid van de federale Politie, de waardigheid van het ambt in het gedrang gebracht en zijn beroepsplichten miskend door:

- op 18 september 2012 te Herzele opzettelijke slagen en verwondingen te hebben toegebracht aan zijn toenmalige partner [...];
- op 22 september 2012 te Herzele opzettelijke slagen en verwondingen te hebben toegebracht aan een minderjarige, [...], zoon van zijn toenmalige partner;
- op 24 september 2012 te Herzele opzettelijke slagen en verwondingen te hebben toegebracht aan zijn toenmalige partner [...], met een

arbeidsongeschiktheid van het slachtoffer tot gevolg.

- Nopens de strafmaat verwezen kan worden naar de motieven van de tuchtoverheid en die van de inspecteur-generaal;
- De door de hogere tuchtoverheid voorgestelde zware tuchtstraf van het ‘ontslag van ambtswege’, de zware tuchtstraf is die zich noodzakelijk opdringt.

Mijn ambt kan zich ten volle aansluiten bij dit advies van de Tuchtraad.

[...]

11. Beslissing tot tuchtstraf

Ik ben van oordeel dat de in punt 5 omschreven feiten bewezen zijn en u kunnen worden toegerekend en dat deze feiten een tuchtinbreuk uitmaken in de zin van art. 3 Tuchtwet.

Eveneens beschouw ik de gepleegde feiten als uiterst ernstig.

Gelet op de bepalingen van de Tuchtwet, inzonderheid op de artikelen 2, 3, 5, 38 tot 38sexies;

Gelet op de inhoud van het tuchtdossier;

Gelet op uw hoedanigheid van commissaris van politie en uw voorbeeldfunctie bij uitstek;

Gelet op de ernst van de inbreuken;

Overwegende dat het geen eenmalig feit betreft, maar een opeenvolging op korte tijd van meerdere gelijkaardige feiten;

Gelet op de aard van de inbreuken waarbij de fysieke integriteit van andere personen werd aangetast;

Overwegende dat de context waarbinnen u de feiten kadert geen verantwoording kan uitmaken voor de door u gepleegde feiten;

Overwegende dat de inspanningen die u reeds leverde om uw problemen het hoofd te kunnen bieden en waarvan u in uw verweerschrift het bewijs voorlegt, dienen aangemoedigd te worden doch dat dit echter niets afdoet aan de ernst van de feiten;

Gelet op het feit dat u reeds eerder, in 2009, strafrechtelijk werd veroordeeld voor gelijkaardige feiten ten aanzien van uw toenmalige echtgenote;

Gelet dat zulke feiten de integriteit en de waardigheid van het ambt ernstig in het gedrang hebben gebracht;

Overwegende dat de aard van de feiten en uw tweede veroordeling door de rechtbank voor dergelijke feiten, een definitieve vertrouwensbreuk met u heeft doen ontstaan en mijn ambt het functioneren van een politieambtenaar, die veroordeeld werd voor zulke feiten, onverenigbaar acht met het belang van de dienst. Het vertrouwen dat de burgers dienen te hebben in de politiediensten kan immers ernstig geschaad worden door de aanwezigheid van een politieambtenaar die zich schuldig heeft gemaakt aan feiten met een kwalificatie van intrafamiliaal geweld. Des te meer vermits het juist een van de taken van een politieambtenaar is om feiten van intrafamiliaal geweld op te sporen en vast te stellen;

Overwegende dat bovendien het blijven inzetten van een politieambtenaar, die, zoals blijkt uit het vonnis van 23 juni 2014 voor 3 afzonderlijke feiten, waarbij één feit zelfs ten opzichte van een minderjarige, schuldig bevonden werd voor intrafamiliaal geweld, op kritiek en onbegrip zou stuiten, niet enkel bij de bevolking, maar ook bij collega's waardoor het imago en de integriteit van de politie ernstig in het gedrang zou worden gebracht;

Overwegende dat u als politieambtenaar, en zeker iemand met uw graad en functie, te allen tijde een voorbeeldfunctie heeft; dat u zich arrogant en agressief hebt opgesteld naar de collega's van de lokale politie tijdens hun tussenkomst bij u thuis; dat u, gelet op uw veroordeling, allerm minst uw voorbeeldfunctie heeft volbracht, in die mate zelfs dat mijn ambt van oordeel is dat elke vorm van vertrouwen in uw beroepsinstelling door uw hiërarchie, door uw medewerkers,

ondergeschikten en leden van de lokale politie Zottegem/Herzele/-Sint-Lievens-Houtem verloren is gegaan;
Gelet op het inleidend verslag van 5 november 2014;
Gelet op uw verweerschrift en de hoorzitting van 9 december 2014 waar u uw argumenten van verdediging heeft toegelicht;
Gelet op mijn voorstel tot zware tuchtstraf van 16 december 2014;
Gelet op het advies van de Tuchtraad van 28 april 2015 waar mijn ambt zich integraal bij kan aansluiten;
[...].”

IV. Schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

V. Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

5. Verzoeker voert de schending aan van de artikelen 26 en 56 van de wet van 13 mei 1999 ‘houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten’ (hierna: de tuchtwet) en de redelijke termijnvereiste, doordat de verwerende partij pas op 6 november 2014 hem het inleidend verslag heeft betekend, terwijl zulks moet gebeuren binnen de zes maanden na kennisneming of vaststelling van de feiten door een bevoegde tuchtoverheid.

In wat als een eerste grief kan worden beschouwd, licht verzoeker toe dat uit de vergelijking van het inleidend verslag van 16 december 2014 met de eerste voorlopige schorsing van 1 oktober 2012 en de erop volgende verlengingen, kan worden vastgesteld dat er in het inleidend verslag geen sprake is

van nieuwe feiten. De tuchtoverheid was met andere woorden reeds op 1 oktober 2012 op de hoogte van alle feiten en dit niet alleen via de communicatie met het parket, maar eveneens via de verschillende verweerschriften en stukken die verzoeker heeft neergelegd en via de verschillende verhoren die van hem werden afgenomen in het kader van de (verlengingen) van de voorlopige schorsing. Hij wijst er op dat hij de feiten zoals omschreven in het inleidend verslag, steeds heeft toegegeven en dat hij bovendien, naar aanleiding van het beroep tot nietigverklaring van de eerste verlenging van zijn voorlopige schorsing, een stukkenbundel heeft neergelegd waarin zich het bevel tot zijn aanhouding bevond. Vanaf de mededeling van dit stuk - dit is samen met het verweerschrift naar aanleiding van het voorstel tot verlenging van de voorlopige schorsing op 21 december 2012 - is de verwerende partij volledig op de hoogte van de feiten waarvoor zij nu het ontslag van ambtswege voorstelt. Verzoeker voert aan dat hij steeds deze feiten heeft toegegeven, steeds waarheidsgetrouw heeft geantwoord op alle vragen die hem werden gesteld en steeds zijn medewerking verleende tijdens de verschillende verhoren die werden afgenomen in het kader van de verlengingen van de voorlopige schorsingen. Verzoeker besluit dat uit wat voorafgaat moet worden besloten dat de verwerende partij ten onrechte het resultaat van de strafprocedure heeft afgewacht. Op basis van verzoekers bekentenissen en de door hem neergelegde stukken was de verwerende partij immers geheel op de hoogte van de feiten, zodat zij gerust de tuchtprocedure kon opstarten. Het strafdossier noch de rechterlijke uitspraak zijn de tuchtoverheid ten nutte geweest bij de redactie van het inleidend verslag.

In wat als een tweede grief kan worden beschouwd, merkt verzoeker op dat de verwerende partij beweert dat zij op een gegeven ogenblik de beslissing zou hebben genomen om de gerechtelijke procedure af te wachten alvorens een tuchtprocedure te starten, maar dat zij verzoeker daarvan nooit in kennis heeft gesteld. Hieruit blijkt volgens hem dat de in de bestreden beslissing hieromtrent uiteengezette argumentatie van de verwerende partij een *a posteriori* argumentatie betreft die louter en alleen tot doel heeft te ontsnappen aan een reeds ingetreden verjaring.

Beoordeling

Eerste grief

6. Artikel 56, eerste en tweede lid, van de tuchtwet luidt:

“Art. 56. De betekening van het inleidend verslag aan het personeelslid moet geschieden binnen zes maanden na de kennisneming of vaststelling van de feiten door een bevoegde tuchtoverheid. Bij ontstentenis en onder voorbehoud van het tweede lid, kan geen tuchtvordering meer worden ingesteld.

In het geval dat een opsporingsonderzoek loopt of de strafvervolgning is ingesteld voor dezelfde feiten, begint die termijn te lopen de dag dat de tuchtoverheid door de gerechtelijke overheid ervan in kennis gesteld wordt dat er een gerechtelijke eindbeslissing werd genomen of dat het dossier geseponeerd is dan wel de strafvordering vervallen is.”

Artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet verplicht het bestuur om binnen een bepaalde termijn de tuchtprocedure op te starten, hetgeen gebeurt met de kennisgeving van het inleidend verslag aan de betrokkene. Het gaat om een vervaltermijn waarna geen tuchtvordering meer kan worden ingesteld. Deze bepaling garandeert de politieambtenaar dat hij korte tijd nadat de tuchtoverheid op de in de wet bepaalde wijze kennis heeft van de feiten, uitsluitel krijgt over zijn onzekere situatie. Van een kennisneming of vaststelling van tuchtfeiten in de zin van artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet is slechts sprake op het moment dat de tuchtoverheid met betrekking tot die feiten over voldoende nauwkeurige en bewijskrachtige gegevens beschikt. Het is ook pas dan dat deze verjaringstermijn ingaat.

Artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet biedt de tuchtoverheid de mogelijkheid - maar niet de verplichting - om de tuchtrechtelijke vervolging uit te stellen tot de gerechtelijke overheden hun onderzoek hebben beëindigd. Het maakt het de tuchtoverheid mogelijk om, wanneer zij twijfels heeft over de wezenlijke elementen die in een tuchtzaak aan de orde zijn - het bewijs van de feiten die de betrokkene gepleegd heeft, de ernst van de feiten en de schuld van de betrokkene, de tuchtrechtelijke kwalificatie en de weerslag van de feiten op de werking van de dienst -, een definitieve uitspraak van de strafrechter af te wachten. De verwijzing

naar artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet kan evenwel slechts deugdelijk het uitstel van de tuchtvordering verantwoorden wanneer de tuchtoverheid op grond van een eigen onderzoek geen voldoende klaarheid in de zaak heeft kunnen brengen. De tuchtoverheid heeft immers de verplichting om een tuchtzaak binnen een redelijke termijn af te handelen en het bestaan van een strafonderzoek is op zich geen deugdelijke reden om de tuchtvordering niet op te starten. Er is slechts reden om de tuchtvordering uit te stellen wanneer de tuchtoverheid er niet in slaagt om met een eigen onderzoek een duidelijk zicht te krijgen op het bestaan en de ernst van de feiten en om zich aldus een beeld te vormen van de noodzaak van een tuchtrechtelijke vervolging.

De mogelijkheid om de tuchtvordering uit te stellen moet derhalve worden opgevat als een uitzondering op de regel, waarvan slechts gebruik mag worden gemaakt wanneer de tuchtoverheid op basis van een eigen onderzoek er niet in slaagt om alle gegevens die van wezenlijk belang kunnen zijn voor het tuchtrechtelijk optreden te achterhalen. Een en ander heeft tot gevolg dat de Raad van State, wanneer een verzoeker aanvoert dat de tuchtvordering ten onrechte gekoppeld is aan de afloop van de gerechtelijke procedure, desgevraagd nagaat of de tuchtoverheid niet op grond van het eigen onderzoek over voldoende gegevens beschikte om op correcte wijze de tuchtvordering in te stellen en of zij wel voldoende inspanningen heeft geleverd om zelf klaarheid in de zaak te brengen. Bij ontstentenis van dat bewijs zal worden vastgesteld dat de tuchtvordering niet tijdig ingesteld is.

Bij de beoordeling van de vraag wanneer de gegevens waarover de (hogere) tuchtoverheid beschikt volstaan om de tuchtvordering op te starten en daartoe een inleidend verslag op te stellen, met andere woorden wanneer de tuchtoverheid zich een duidelijk beeld kan vormen omtrent het bestaan en de ernst van de feiten en de toerekening ervan aan de politieambtenaar, beschikt deze overheid over een ruime beoordelingsbevoegdheid. De Raad van State is bij de beoordeling hiervan, enkel bevoegd om desgevraagd na te gaan of de tuchtoverheid is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft

beoordeeld en of zij binnen de perken van de redelijkheid tot haar besluit is gekomen.

7. Niet wordt betwist dat de tuchtoverheid daadwerkelijk de gerechtelijke eindbeslissing heeft afgewacht alvorens de tuchtprocedure op te starten. Zij maakte aldus toepassing van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet. Verzoeker van zijn kant, plaatst zich op het standpunt dat de verwerende partij ten onrechte het resultaat van de strafprocedure heeft afgewacht.

Een eerste argument dat verzoeker aanvoert is dat de tuchtoverheid sinds 1 oktober 2012 op de hoogte was van alle feiten. Op het eerste gezicht overtuigt dit niet in het licht van de stukken van het dossier. Uit het administratief dossier en in het bijzonder uit de beslissing van 1 oktober 2012 tot voorlopige schorsing bij ordemaatregel van verzoeker, blijkt dat de gewone tuchtoverheid door de procureur des Konings met de hiervoor aangehaalde brief van 26 september 2012 (*supra*, punt 3.2.) in kennis werd gesteld van een gerechtelijk onderzoek lastens verzoeker, van zijn voorlopige hechtenis en van het bestaan van een eerdere veroordeling voor gelijkaardige feiten. Deze brief biedt weliswaar enige verduidelijking omtrent de aard van de feiten - meer bepaald opzettelijke slagen of verwondingen op verschillende data ten nadele van verzoekers partner en tegen “andere personen” - maar hij toont niet aan dat de tuchtoverheid op grond ervan over voldoende inlichtingen beschikte om voor de feiten waarvoor verzoeker vervolgd werd, de tuchtvordering in te stellen. Hetzelfde geldt wat verzoekers eerste verhoor betreft op 1 oktober 2012 in het kader van de dringende voorlopige schorsing, nu uit het door verzoeker ondertekende verhoorverslag blijkt dat verzoeker zich op dat ogenblik uitsluitend heeft verweerd omtrent de initieel opgelegde weddeninhouding van 25 percent. In tegenstelling tot hoe verzoeker het ziet, blijkt uit dit verhoorverslag evenwel geen bekentenis door verzoeker van de hem ten laste gelegde feiten. Uit wat voorafgaat volgt dat verzoeker in deze stand van het geding niet aannemelijk maakt dat de tuchtoverheid op 1 oktober 2012 reeds over voldoende gegevens beschikte wat de wezenlijke elementen betreft die in de voorliggende tuchtzaak aan de orde zijn.

Ook verzoekers tweede argument dat de tuchtoverheid vanaf de mededeling van het bevel tot aanhouding - dat samen met het verweerschrift naar aanleiding van het voorstel tot verlenging van de voorlopige schorsing op 21 december 2012 werd meegedeeld - volledig op de hoogte was van de feiten waarvoor zij thans het ontslag van ambtswege oplegt, overtuigt op het eerste gezicht de Raad van State niet. Het overgelegde aanhoudingsbevel biedt op het eerste gezicht weliswaar een gedetailleerdere beschrijving van de feiten waarvoor verzoeker in verdenking werd gesteld en van zijn vrijheid werd beroofd - inzonderheid wat betreft de precieze tijdstippen van de verschillende feiten en ten aanzien van welke personen welke feiten werden gepleegd - doch in deze stand van het geding maakt verzoeker niet aannemelijk dat in het aanhoudingsbevel een ondubbelzinnige bekentenis is vervat in die zin dat verzoeker alle feiten - ten aanzien van alle in het aanhoudingsbevel opgesomde personen - waarvoor hij in verdenking is gesteld en die omschreven zijn in het aanhoudingsbevel, zou hebben toegegeven. Wat voorts het op 21 december 2012 meegedeelde verweerschrift betreft waarop verzoeker zich thans beroept ter adstructie van zijn standpunt dat hij de feiten heeft bekend, blijkt uit dit verweerschrift dat verzoeker “erkent dat hij ten gevolge van gebeurtenissen in de private sfeer reeds aanzienlijke tijd te kampen heeft met stress, psychische problemen en alcoholisme” en dat hij tracht deze problemen te beheersen en aan te pakken via behandeling die hij detailleert, maar dat hij in de periode juni-september 2012 een moeilijke periode doormaakte en dat deze gebeurtenissen een stress creëerden en aan de grondslag lagen van zijn tijdelijk herval. Voorts wijst hij in dat stuk er op dat hij de feiten niet wenst goed te praten of te minimaliseren, maar dat zijn partner inmiddels haar klacht heeft ingetrokken en dat zij zelf “in meerdere brieven de bredere context van de desbetreffende feiten [heeft] geschetst en [dat zij] heeft verklaard dat deze verkeerd geïnterpreteerd werden”, hetgeen hij voorts herhaaldelijk herneemt. Ook preciseert hij in dit verweer dat zijn herval “zich volledig in de private sfeer heeft afgespeeld” en dat hij zijn behandeling sinds de voorlopige schorsing van 1 oktober 2012 heeft verder gezet en geïntensifieerd. Voorts betreurt hij in dit verweerschrift dat de feiten gebeurd zijn en ziet hij zijn fout in en geeft hij aan dat hij de voorwaarden gekoppeld aan de opheffing van het bevel tot aanhouding

steeds strikt heeft nageleefd. Tot slot stelt hij dat “gelet op de intrekking van de klacht van [zijn partner] en haar bijkomende verklaringen en verduidelijkingen, [...] de ten laste gelegde feiten inderdaad in een ander daglicht [komen] te staan.” Anders dan wat verzoeker betoogt, blijkt uit dit verweerschrift in elk geval niet dat verzoeker in dat geschrift een volledig zicht heeft verschaft op de feiten toegebracht aan zijn partner op 18 september 2012 en aan haar minderjarige zoon op 22 september 2012, noch dat hij al deze feiten heeft toegegeven. Het doet voorts blijken van omstandigheden omtrent verzoekers mentale en medische problematiek en zijn alcoholverslaving en het wijst op de intrekking van de klacht door verzoekers partner en de weerslag daarvan volgens verzoeker. In deze feitelijke context lijkt de tuchtoverheid haar appreciatiebevoegdheid niet te buiten zijn gegaan door te wachten met het instellen van de tuchtvordering en door aldus te oordelen dat er op dat ogenblik nog geen voldoende duidelijk zicht was op de feiten, de ernst, de omvang en de toerekenbaarheid ervan.

Verzoeker legt voorts geen andere stukken over waaruit zou kunnen blijken dat hij in zijn latere verweerschriften naar aanleiding van de opeenvolgende verlengingen van de voorlopige schorsing, duidelijker en ondubbelzinniger zou zijn geweest in zijn bekentenissen. Tot slot leidt het blote argument dat hij steeds waarheidsgetrouw heeft geantwoord op alle hem gestelde vragen en dat hij steeds zijn volledige medewerking heeft verleend op de verschillende verhoren, niet tot een andere conclusie.

Tweede grief

8. Inzake verzoekers kritiek dat hij nooit in kennis is gesteld dat er toepassing werd gemaakt van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, merkt de Raad van State op dat de - hiervoor wettig bevonden - opschorting van de verjaringstermijn in geval van een opsporingsonderzoek of een strafvervolgung uit de tuchtwet zelf volgt zonder dat daarover een beslissing moet worden genomen door de (hogere) tuchtoverheid. Voor de toepassing en werking van dit beginsel is aldus geen mededeling vereist. Of er al dan niet een (correcte) mededeling omtrent

de opschorting van de procedure gebeurd is en van wie deze mededeling uitgaat, heeft dan ook geen invloed op de toepassing van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet.

In tegenstelling tot wat verzoeker stelt, kan derhalve uit de enkele niet-mededeling van de toepassing van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, niet worden afgeleid dat de argumentatie van de verwerende partij “een *a posteriori* ontwikkelde argumentatie betreft die louter en alleen tot doel heeft te ontsnappen aan een reeds ingetreden verjaring.”

Schending van de overige aangevoerde bepalingen

9. Wat de aangevoerde schending betreft van artikel 26 van de tuchtwet, wordt er geen specifieke argumentatie opgebouwd, zodat deze grief geacht moet worden ofwel samen te vallen met wat hiervóór al is besproken, ofwel niet ontvankelijk te zijn.

Conclusie

10. Het eerste middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

11. Verzoeker voert de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ (hierna: de wet van 29 juli 1991), van de materiële-motiveringsplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel, doordat de verwerende partij de op één na zwaarste tuchtstraf oplegt, terwijl bij het bepalen van de strafmaat rekening dient te worden gehouden met alle elementen van het dossier.

Verzoeker licht toe dat hij, naar aanleiding van het inleidend verslag, op 5 december 2014 een verweerschrift indiende waarin hij meerdere argumenten opwierp om aan te tonen dat er tal van verzachtende omstandigheden waren waarmee rekening diende te worden gehouden. Kort samengevat, stelt verzoeker, haalde hij in het verweerschrift de volgende argumenten aan om niet over te gaan tot het ontslag van ambtswege:

“1. Op het ogenblik van de feiten had verzoekende partij te kampen met stress en psychische problemen; verzoekende partij werd op het ogenblik van de feiten psychisch behandeld;

2. Deze behandeling werd na de feiten verder gezet en dit tot op heden; aan de hand van medische attesten wordt aangetoond dat verzoekende partij inmiddels volledig hersteld is;

3. Op het ogenblik van de feiten kende verzoekende partij evenwel een terugval; het ging om een tijdelijke terugval, te wijten aan externe factoren die in het verweerschrift nader worden toegelicht;

4. Mevrouw [S.] heeft haar klacht, ingediend na haar eerste verhoor, ingetrokken en haar beklag gedaan bij het Comité P aangaande de wijze waarop dit verhoor is verlopen;

5. De feiten hebben zich volledig in de private sfeer afgespeeld;

6. Verzoekende partij heeft meermaals zijn spijt betuigd;

7. Verzoekende partij heeft steeds de voorwaarden gekoppeld aan zijn voorwaardelijke invrijheidstelling nageleefd;

8. Bij vonnis d.d. 17 juni 2014 werd verzoekende partij de gunst van het uitstel onder voorwaarden verleend;

9. Verzoekende partij heeft steeds goed werk geleverd;”

Volgens verzoeker, die ter adstructie van zijn middel bij uittreksel citeert uit de bestreden beslissing - namelijk punt 8, “argument 2: proportionaliteit van de voorgestelde tuchtstraf” (zie *supra*, punt 3.10.) - , gaat de verwerende partij niet in op de volgende argumenten:

“1. Het feit dat de herval van verzoekende partij aan externe factoren te wijten was;

2. Het feit dat verzoekende partij inmiddels volledig hersteld is;

3. Het feit dat mevr. [S.] haar klacht heeft ingetrokken;

4. Het feit dat de feiten zich volledig in de private sfeer hebben afgespeeld;

5. Het feit dat verzoekende partij meermaals zijn spijt betuigd heeft;

6. Het feit dat verzoekende partij steeds de voorwaarden gekoppeld aan zijn voorwaardelijke invrijheidstelling strikt heeft nageleefd;

7. Het feit dat in het vonnis van 17 juni 2014 de gunst van het uitstel onder voorwaarden aan verzoekende partij werd verleend;

8. Het feit dat verzoekende partij steeds goed werk heeft geleverd.”

Hoewel de verwerende partij niet verplicht was rekening te houden met (al) deze argumenten, diende zij volgens verzoeker deze minstens te onderzoeken en in de bestreden beslissing duidelijk te maken waarom er al dan niet rekening mee kon worden gehouden.

Verzoeker wijst er bovendien op dat de verwerende partij “halsstarrig blijft negeren dat het alcoholisme een symptoom was van de depressie waar [verzoeker] aan leed op het ogenblik van de feiten”. Volgens hem wordt alcoholverslaving niet als verschoningsgrond aangenomen indien die het gevolg is van een wetens en willens handelen. Te dezen bleek echter zeer duidelijk uit de stukken dat verzoeker aan een psychische ziekte leed en dat die aan de basis lag van het alcoholprobleem dat hij later zou ontwikkelen. Dit alcoholprobleem ligt dan ook volledig buiten zijn wil en is geenszins het gevolg van een wetens en willens handelen. Verzoeker besluit dat de verwerende partij dan ook ten onrechte de pertinente argumentatie van verzoeker niet eens heeft onderzocht. De bestreden beslissing motiveert niet deugdelijk waarom er dient te worden teruggegrepen naar de zware tuchtsanctie van ontslag van ambtswege en dat een mildere tuchtstraf niet meer gepast zou zijn.

Beoordeling

Eerste grief: de schending van de formelemotiveringsplicht

12. In wat als een eerste grief kan worden beschouwd, ziet verzoeker een schending van de formelemotiveringsplicht, in essentie omdat de bestreden beslissing inzake de strafmaat van het ontslag van ambtswege niet duidelijk maakt waarom er al dan niet rekening werd gehouden met de door hem in het verweerschrift aangevoerde argumenten of verzachtende omstandigheden.

De geschonden geachte formelemotiveringsplicht wordt in deze stand van het geding dan ook vanuit dit oogpunt onderzocht.

13. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 verplichten de administratieve overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op “afdoende” wijze.

Het afdoend karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen. De belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht, zoals die wordt opgelegd door de voormelde wet van 29 juli 1991, bestaat erin dat de betrokkene in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, opdat de betrokkene met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

Hoewel de formelemotiveringsplicht de tuchtoverheid er niet toe verplicht uitdrukkelijk te antwoorden op alle door de politieambtenaar tijdens de tuchtprocedure opgeworpen argumenten of - te dezen - verzachtende omstandigheden, moet uit haar beslissing wel kunnen worden opgemaakt dat het verweer van de politieambtenaar daadwerkelijk in de besluitvorming is betrokken. Hieruit volgt dat de tuchtoverheid niet uitvoerig moet antwoorden op elk van deze argumenten of verzachtende omstandigheden. Wel moet impliciet of expliciet blijken dat de argumentatie van de betrokkene in de besluitvorming werd betrokken en moet hieruit minstens impliciet kunnen worden afgeleid waarom de argumenten in het algemeen niet werden aanvaard.

14. In tegenstelling tot hoe verzoeker het ziet, moet bij het onderzoek naar het afdoende karakter van de formelemotiveringsplicht rekening worden gehouden met het geheel van de formele motivering en niet met een of meerdere - door verzoeker geciteerde en bekritiseerde - onderdelen van de motivering op zich. De motivering in haar geheel moet immers afdoende zijn.

De formele motivering van de bestreden beslissing is hiervoor weergegeven (*supra*, punt 3.10.). Aangezien, zoals is uiteengezet, deze formele

motivering in haar geheel moet worden gelezen, komt het aan verzoeker toe in het verzoekschrift *in concreto* nader toe te lichten of uit te werken waarom uit de bestreden beslissing niet (minstens impliciet) kan worden afgeleid waarom zijn argumenten in het algemeen niet werden aanvaard, derwijze dat hierdoor de formelemotiveringsplicht zou zijn miskend. Te dezen beperkt verzoeker zich tot kritiek op een selectie uit de formele motivering en de blote bewering dat de verwerende partij niet is ingegaan op de door hem opgesomde argumenten. In het licht van wat voorgaat, volstaat zulk niet. De enkele omstandigheid dat verzoeker zich niet kan vinden in de gegeven formele motivering, maakt die alvast daarom niet onwettig.

In de mate dat, tot slot, verzoeker aanvoert dat de bestreden beslissing niet deugdelijk motiveert “waarom er dient te worden teruggegrepen naar de uiterst zware tuchtsanctie ‘ontslag van ambtswege’ en een mildere tuchtstraf niet meer gepast zou zijn”, volstaat in deze stand van het geding de vaststelling dat de formelemotiveringsplicht te dezen niet zover gaat dat ze de verwerende partij ertoe zou verplichten uitdrukkelijk te motiveren waarom geen andere (zwaardere of lichtere) straf wordt opgelegd.

Tweede grief: schending van het zorgvuldigheidsbeginsel

15. Verzoeker voert in het middel eveneens aan dat de verwerende partij “halsstarrig blijft negeren dat het alcoholisme een symptoom was van de depressie waar [verzoeker] aan leed op het ogenblik van de feiten” en dat de verwerende partij “dan ook ten onrechte de pertinente argumentatie van [verzoeker] niet eens [heeft] onderzocht. Volgens hem blijkt te dezen “duidelijk uit de stukken dat [verzoeker] aan een psychische ziekte leed” die aan de basis lag van het alcoholprobleem dat hij later zou ontwikkelen, zodat het alcoholprobleem van verzoeker dan ook “volledig buiten zijn wil [ligt] en [...] geenszins het gevolg [is] van een wetens en willens handelen.”

Deze grief betreft op het eerste gezicht het eveneens in het middel geschonden geachte zorgvuldigheidsbeginsel. Hij wordt dan ook vanuit dit oogpunt onderzocht.

16. Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat de tuchtoverheid haar beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden. Dit houdt onder meer in dat de tuchtoverheid haar beslissing op een zorgvuldige feitenvinding dient te steunen zodat zij op basis van een afdoend en volledig onderzoek van het concrete geval tot haar besluit komt.

Tuchtmaatregelen zijn erop gericht een ambtenaar te bestraffen voor een schuldige gedraging of tekortkoming. Het element schuld is bijgevolg een wezenlijk gegeven van elke tuchtvordering, zonder hetwelk geen tuchtstraf opgelegd kan worden.

Feiten die in beginsel aanleiding kunnen geven tot een tuchtrechtelijk optreden, kunnen worden verschoond. Indien immers blijkt dat de feiten te verklaren zijn door een schulditsluitingsgrond, of met andere woorden dat de betrokkene omwille van deze niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor de feiten, kan de tuchtoverheid hem daarvoor geen tuchtstraf opleggen.

Geconcretiseerd op het voorliggende beroep, impliceert het voormelde zorgvuldigheidsbeginsel dat, als het tuchtdossier aanwijzingen bevat dat de betrokkene omwille van een schulditsluitingsgrond niet verantwoordelijk zou kunnen zijn voor zijn daden, de tuchtoverheid dit gegeven met de nodige zorgvuldigheid onderzoekt.

Indien een verzoeker zich beroept op, zoals te dezen, een schulditsluitingsgrond, dan berust evenwel op het eerste gezicht op hem een aanvoeringslast, die inhoudt dat hij op een geloofwaardige wijze deze grond moet inroepen. Enkel wanneer de ingeroepen bewering niet is ontbloot van elk element van geloofwaardigheid, rust op de tuchtoverheid de hiervoor geschetste zorgvuldigheid bij het onderzoek van dit gegeven. In deze stand van het geding lijkt het immers aannemelijk te stellen dat de zorgvuldigheidsplicht niet inhoudt dat van een

tuchtoverheid moet worden verwacht dat zij een loutere suggestie of bewering die niet op een geloofwaardige wijze is ingeroepen, met de nodige zorgvuldigheid onderzoekt.

17. Uit de gegevens van het administratief dossier en in het bijzonder uit het advies van de Tuchtraad waar de hogere tuchtoverheid zich op expliciete wijze integraal heeft bij aangesloten, alsook uit de bestreden beslissing zelf, blijkt op het eerste gezicht dat de hogere tuchtoverheid op een zorgvuldige wijze aandacht heeft besteed aan de door verzoeker aangebrachte mentale en medische problematiek, de alcoholverslaving en de door verzoeker ter zake genomen stappen om hieraan te werken en dat zij deze omstandigheden heeft onderzocht en afgetoetst aan de aard van feiten die de hogere tuchtoverheid als zeer ernstig heeft beoordeeld en aan de toerekening ervan aan verzoeker. Op het eerste gezicht blijkt aldus dat de hogere tuchtoverheid de problematiek waarop verzoeker zich beroept, in haar besluitvorming heeft betrokken. Dat zij daaraan niet de (positieve) gevolgen koppelt die verzoeker zou wensen, toont op zich niet aan dat de hogere tuchtoverheid onzorgvuldig is geweest. De enkele bewering van verzoeker dat de verwerende partij “halsstarrig” deze problematiek blijft negeren en dat de hogere tuchtoverheid zijn argumentatie niet eens onderzocht zou hebben, lijkt dan ook geen steun te vinden in het dossier.

De overige grieven en geschonden geachte bepalingen

18. Verzoeker voert in het middel ook aan dat de verwerende partij “uiteraard” niet verplicht is rekening te houden met alle door hem aangevoerde argumenten of verzachtende omstandigheden, doch dat zij deze minstens diende te onderzoeken. Hij beperkt zich ter zake evenwel tot een blote bewering, zonder dit te concretiseren en te onderbouwen, waardoor deze kritiek niet ernstig is.

19. Wat de overige door verzoeker in het middel aangevoerde en geschonden geachte beginselen betreft, wordt er geen specifieke argumentatie opgebouwd, zodat deze grieven geacht moeten worden ofwel samen te vallen met wat hiervóór al is besproken, ofwel niet ontvankelijk te zijn.

Conclusie

20. Het tweede middel is niet ernstig.

VI. Conclusie

21. Er is niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen.

VII. Rechtsplegingsvergoeding

22. Wat de vraag van verzoeker tot toekenning van een rechtsplegingsvergoeding betreft, wordt de bijdrage in de betaling van de kosten bepaald in het arrest waarin uitspraak wordt gedaan over het beroep tot nietigverklaring.

VIII. Anonimisering

23. Met toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 7 juli 1997 ‘betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State’ vraagt verzoeker dat bij de publicatie van het arrest zijn identiteit niet wordt opgenomen.

Dit verzoek wordt ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van verzoeker niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vier januari tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,
bijgestaan door

Nick Hollevoet,

kamervoorzitter,

toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Nick Hollevoet

Geert Debersaques